

Výběr ze 7. zasedání Rady obce Šumvald ze dne 8. 11. 2007

- Ø RO souhlasila s provizoriem pro I. čtvrtletí roku 2008 ve výši 2 500.000,-- Kč
- Ø RO souhlasila s navýšením poplatku za domovní odpad v roce 2008 na 396,-- Kč
- Ø RO vzala na vědomí stavební povolení na „Stavební úpravy Základní školy v Šumvaldě“
- Ø RO vzala na vědomí souhlas se stavbou mostu SO 201 ev. č. 446-014 přes Dražůvku
- Ø RO vzala na vědomí smlouvu o poskytnutí příspěvku v rámci POV 2007 – 3/011 na realizaci projektu „Změna územního plánu obce Šumvald“

Výstavba kanalizace

Vážení občané, již více než rok se nás bezprostředně dotýká výstavba splaškové kanalizace se všemi dopady střídajících se ročních období, kdy oblaka prachu přechází ve vrstvy bláta a navíc na každém kroku jsou přítomné větší či menší výtlučky v místech, kde dříve bývala silnice. Věříme, že jedna z vlastností lidské paměti dá brzy zapomenout na to špatné a při jízdě na nové vozovce s obrubníky a chodníky bude jedinou připomínkou stavební anabáze několika-tunový balvan, který technika na hranici svých možností vyprostila z výkopu u břevencecké kaple a jen díky šikovnosti řidiče bagru byl umístěn o kousek dál na křižovatku směr Libina a Oskava.

V Břevenci se také nezadržitelně blížíme k ukončení prací na hlavní silnici a s přibývajícím metry vyvstanou další problémy a překážky v provozu na místních komunikacích. První velké omezení dopravy nastane v úseku od č. p. 26 – pí. Mazalová po číslo domu 71 – Jedličkovi, všechny rodinné domy v tomto úseku budou během výkopových prací pro dopravu autem neprůjezdné. I když toto zásadní omezení bude trvat od 7⁰⁰ hod. do 16⁰⁰ hod. je třeba s ním v režimu pracovních dní počítat. V úterý 27. listopadu byla dokončena poslední plánovaná přípojka v Šumvaldě firmou ROVINA, a.s., firma BMH – IS s.r.o. úspěšně postupuje na své trase a pokud bude přát počasí, konec roku bude i koncem jejich kvalitně odváděné práce na trase „B“ a „B-3“.

Výhody spojené s napojením na kanalizaci již využívá k dnešnímu dni 26 majitelů nemovitostí.

Vedení obce

Pozvánka na turnaj ve stolním tenisu

Zastupitelé obce pořádají ve čtvrtek **27. prosince 2007** již VI. ročník „VÁNOČNÍHO TURNAJE“ ve stolním tenisu.

Registrace hráčů v sále KD Šumvald je vždy 15 minut před zahájením příslušné kategorie. Kategorie žáků zahajuje v 10.00 hodin, dorost ve 12.00 hodin a dospělí od 14.00 hodin.

Zveme všechny, kteří se chtějí protáhnout a mají chuť shodit nějaké kilo po Vánocích nebo jen podpořit sportovním povzbuzováním aktivní hráče.

Těšíme se na Vaši přítomnost a pokud možno i na případný sponzorský dar pro soutěžící

Vedení obce

Vážení spoluobčané,

blíží se vánoce a s nimi adventní doba, která by měla být časem zklidnění a rozjímání. Měla by být přípravou na nejkrásnější svátky v roce – svátky rodinné pohody, klidu a štěstí. Proto Vám občanům i sobě přeji, abychom zapomněli na každodenní starosti a shon, který nás provází v dnešní uspěchané době a aby mezi námi vládla vlídnost a solidárnost a to nejen o vánočních svátcích.

*Krásné prožití vánočních svátků Vám všem přeje
pan František Hönigschmied, starosta obce*

V prosinci oslaví významné životní jubileum tito spoluobčané

Šumvald

Blažek Stanislav, č. 25	26. 12.	88 roků	Krestýnová Jarmila, č. 127	21. 12.	66 roků
Kokošková Božena, č. 86	11. 12.	82 roky	Hebrová Marie, č. 268	29. 12.	64 roky
Ottová Bohumila, č. 262	11. 12.	82 roky	Kallerová Ludmila, č. 334	31. 12.	64 roky
Sušňová Marie, č. 289	20. 12.	80 roků	Kyselá Helena, č. 374	23. 12.	64 roky
Makasová Eliška, č. 222	14. 12.	77 roků	Smrčková Marie, č. 91	29. 12.	63 roky
Axmanová Adéla, č. 318	9. 12.	75 roků	Vorel Viktor, č. 266	12. 12.	60 roků
Malovaný Karel, č. 286	23. 12.	72 roků	Hejlová Karla, č. 251	19. 12.	57 roků
Smékal František, č. 368	16. 12.	72 roky	Šenková Blahoslava, č. 388	30. 12.	57 roků
Plhák Miroslav, č. 3	24. 12.	70 roků	Krestýn Ladislav, č. 280	19. 12.	51 rok
Nimrichterová Vlasta, č. 332	14. 12.	69 roků	Richterová Emilie, č. 410	12. 12.	50 roků

Břevenec

Berková Anna, č. 19	14. 12.	69 roků	Axman Petr, č. 86	8. 12.	58 roků
Geppert František, č. 95	22. 12.	65 roků	Vlčková Eva, č. 105	2. 12.	57 roků
Frantová Marie, č. 68	5. 12.	64 roky	Dubová Jarmila, č. 64	11. 12.	55 roků
Kallerová Marie, č. 103	18. 12.	62 roky	Štoppl Ladislav, č. 90	11. 12.	55 roků

Přejeme Vám všem do dalších let pevné zdraví a životní pohodu!

Pietní vzpomínka

V listopadu ukončil svou činnou životní pouť ve věku 87 let velmi dobře známý šumvaldský rodák **pan Karel Frömel**. Patřil k nejvyhledávanějším zubním lékařům. Mimo pracovních úspěchů na poli zubního lékařství je nutno připomenout jeho zásluhy v samosprávě, tělovýchově a kultuře. Dlouhá léta pracoval v místní samosprávě, 27 let byl poslancem, 24 let členem rady, 7 let tajemníkem, jedno období předsedou školské a kulturní komise a jedno období předsedou MNV. Byl jedním z organizátorů oslav Aleše Balcárka a oslav 700 let Šumvaldu. V TJ Sokol byl dlouholetým jednatelem a režisérem několika divadelních her a zpěvoher. Byly to např. Divá Bára, Lišák Pedro a Fidlůvačka.

- Čest jeho památce

Miloslav Makas

CzechPoint

Upozorňujeme občany, že od ledna 2008 mohou díky projektu CzechPoint získat ověřené výpisy z katastru nemovitostí, z obchodního a živnostenského rejstříku přímo na Obecním úřadě v Šumvaldě v úřední dny tj. každé pondělí a středu od 8.00 do 16.30 hodin. Výpisy budou vydávány na počkání po zaplacení správného poplatku, který činí 50,- Kč za každou i započatou stránku. Tato služba není určena k nahlášení do registrů, ale pouze k vystavení ověřeného výstupu z příslušné databáze.

Vedení obce

Prosba k občanům

V současné době se provádí generální obnova vnitřních prostor kostela. Je to nákladná investice, dosud podstatná část je hotová, na další není dostatek finančních prostředků. Pan farář usilovně shání finance a vyskytla se mu možnost získat dosti vysokou dotaci z veřejných prostředků omezených jen do konce tohoto roku s podmínkou nejméně 100.000,- Kč vlastních finančních prostředků. Rezervy při kostele jsou vyčerpány, jiné zdroje příjmu nejsou a protože by byla škoda tuto příležitost nevyužít, obracíme se na občany s prosbou o finanční příspěvi podle svých možností buďto přímo v zákristii nebo na obecním úřadě. Po dokončení opravy kostela uvnitř bude tento důstojně reprezentovat naši obec nejen při církevních obřadech, ale i na pohřbech, posledních rozloučeních se zesnulými, při kulturních akcích a jiných společenských potřebách.

Vřelě díky všem, kteří už na opravu přispěli.

Josef Šenk

Vánoční koncert

Kulturní komise zve občany k návštěvě vánočního koncertu, který se v sále KD Šumvald uskuteční v sobotu 15. prosince od 14.00 hodin. Přijďte si poslechnout koledy v podání nejmladších zpěváků z mateřské školy i hudební a pěvecké vystoupení dětí základní školy. Našimi hosty na pódiu budou letos i děti z uničovského stacionáře Jasněnka.

Věříme, že si v předvánočním shonu najdete čas a přijdete si vychutnat nenapodobitelnou atmosféru, kterou naše vánoční koncerty tradičně mají.

Kulturní komise

Třídění odpadů

Vážení spoluobčané, dovolte nám, abychom Vás seznámili se situací ohledně domovního odpadu. Poplatek za odvoz tuhého domovního odpadu se od roku 2006 nezměnil a činí v současné době 300,- Kč na trvale hlášenou osobu. Většinou občanů se zdá tato částka poměrně vysoká, nicméně ji musejí akceptovat, protože se jedná o poplatek povinný a vybíraný dle zákona.

Mnozí z nás si tedy řeknou, že když už musejí platit za odvoz odpadů takové peníze, tak budou této službě maximálně využívat. Stává se, že v den svozu odpadu stojí před mnoha domy 3 popelnice a k tomu ještě 5 pytlů s všemožným a mnohdy i zbytečným odpadem, který by se mohl využít či zlikvidovat i jiným způsobem než „nacpáním“ do popelnice – myslíme tím např. biologický odpad, který lze uložit na kompost, noviny a letáky, které je možné zavézt do školy či školky atd.

Zmíňujeme se o této situaci záměrně, protože chceme poukázat na zpětný negativní vliv - tím, že budeme všechen odpad házet do popelnic, narůstá tonáž odpadů (ročně asi o

40 tun) a jak jistě víte, poplatek za domovní odpad je stanovován v závislosti na celkovém množství uloženého odpadu na skládce.

Můžeme zcela jistě nyní říct, že cena za odvoz domovního odpadu, v případě schválení zastupitelstvem obce, příští rok vzroste. Aby tento trend nepokračoval i do budoucna nebo byl alespoň zpomalen, je nutné, aby se občané naučili odpad separovat a aby k tomuto návyku vedli i své děti. Tím poklesne množství vyváženého odpadu, vrátí se zlomek finančních prostředků a poplatek za odvoz odpadu se nebude nadále zvyšovat.

Vedení obce chce navázat na úspěch v separování plastů, které je již v obci zaběhlé a občané si na něj zcela bez problémů zvykli. Pořídili jsme proto 3 nové kontejnery na bílé sklo, které budou umístěny vedle stávajících zelených zvonů – do těch se bude vkládat sklo pouze barevné. Je to další malý krůček k pokusu separovat odpady a věříme, že se opět osvědčí jako v případě plastů.

Vedení obce

HARMONOGRAM SVOZU ODPADŮ V ROCE 2008

Svoz komunálního odpadu - pondělí

7. 1., 21. 1., 4. 2., 18. 2., 3. 3., 17. 3., 31. 3., 14. 4., 28. 4., 12. 5., 26. 5., 9. 6., 23. 6., 7. 7., 21. 7., 4. 8., 18. 8. 1. 9., 15. 9., 29. 9., 13. 10., 27. 10., 10. 11., 24. 11., 8. 12., 22. 12.

Svoz separovaných plastů - středa

30. 1., 2. 3., 23. 4., 4. 6., 6. 7., 27. 8., 8. 10., 19. 11., 31. 12.

Svoz nebezpečného odpadu - sobota

24. května (od – do)

8⁰⁰ hod - 8⁵⁵ hod = dolní konec u Rychty
9⁰⁰ - 9⁵⁵ = dům služeb
10⁰⁰ - 10⁵⁵ = horní konec u Dubového
11⁰⁰ - 11⁵⁵ = Břevenec točna

8⁰⁰ hod - 8⁵⁵ hod = dolní konec u Rychty
9⁰⁰ - 9⁵⁵ = dům služeb
10⁰⁰ - 10⁵⁵ = horní konec u Dubového
11⁰⁰ - 11⁵⁵ = Břevenec točna

8. listopadu (od – do)

Svoz velkoobjemového odpadu - termín bude vyhlášen obecním rozhlasem

Posezení s důchodci

Tak jako každý rok pořádala naše kulturní komise posezení s důchodci, které se stalo již milou tradicí. Vše proběhlo v sále Blahákova hostince 9. listopadu, kdy začátek byl v 16 hodin.

Hned na úvod přednesla předsedkyně komise paní Štybnerová krátkou zprávu o činnosti obce v kulturních záležitostech a poté požádala děti mateřské školy o jejich vystoupení, které s dětmi secvičily učitelky paní Grussová, Blažková a Meitnerová. Vystoupení se všem velmi líbilo už pro krásnou bezprostřednost malých tanečnicků.

Po malém občerstvení nastoupil na pódium Pan Gustav Šenk a všem přítomným zahrál k poslechu i tanci. Vládla zde dobrá a veselá nálada, která byla ale trochu pokazená malou účastí našich občanů v důchodovém věku. Příčinou bylo zřejmě opravdu špatné počasí, značně pozdní datum konání této akce a také špatný stav komunikací, kdy se starší občané bojí jezdit po cestě plné výmolů a nerovností ve večerních hodinách. Nicméně už nyní se těšíme na příští rok, kdy se zase všichni sejdeme a společně se pobavíme.

Kulturní komise

Nezaměstnanost v Uničovském regionu v říjnu 2007

- ✓ Největší nezaměstnanost v říjnu měly Želechovice (9,1%), Paseka (8,7%), Medlov (7,8%), Troubelice (7,5%) a Dlouhá Loučka (7,4%)
  - ✓ Na průměru regionu byl Uničov (7,1%) a Nová Hradečná (7,2%)
  - ✓ Nejmenší nezaměstnanost měly Pňovice (5,1%), Újezd (5,3%) a Šumvald (6,9%).
- Průměr Uničovského regionu** v říjnu byl 7,2% (859 nezaměstnaných).

Miloslav Makas

Z činnosti ČČK Břevenec v roce 2007

Je před námi opět konec roku a tak nastává bilancování – jaký byl, co dobrého nám přinesl, čím nás potěšil.

Také organizace Červeného kříže v Břevenci hodnotí svoji činnost v tomto roce a můžeme říct, že byla bohatá.

Jako každý rok začínáme Společenským plesem, který se konal **v únoru**. Ples se vydařil, k tanci a poslechu hrálo „Duo Tylšar“. **V březnu** se konala naše další akce, která se těší velké oblibě a tou je Dětský karneval. Jako každoročně byl sál našeho Kulturního domu plný a děti se dobře bavily. Byla pro ně nachystána pěkná tombola, na tu se těší děti nejvíce. Celé odpoledne okukují stůl plný hraček, her a drobností a hádají, co asi vyhrají oni. Rozzářené a šťastné oči dětí, které si jdou pro svoji výhru, jsou nám největší odměnou. **V květnu** se již tradičně koná v Kulturním domě „Setkání důchodců“, přispějeme malým dárkem do tomboly a naše mladší členky pomocí v kuchynce. **V červnu** pořádáme na hřišti v Břevenci „Dětský den“. Také jedna z oblíbených akcí, na které se děti mohou vydovářet při různých soutěžích a hrách. Tuto akci připravují většinou naše mladší členky a mají ji opravdu dobře připravenou. Tento rok jsme dětem zpestřili projížďkou na koníčcích, které kočíroval pan Smrček ze Šumvaldu. Dětem i dospělým se tato akce moc líbila. Nakonec všechny děti obdrží na památku diplom a perníkovou medaili, ze které mají velikou radost. **V srpnu** jsme uspořádali výlet na zámek Vranov nad Dyjí, projížďku parníkem po Vranovské přehradě a

navštívili jsme DINOPARK ve Vyškově, kde mohly děti shlédnout pravěké dinosaury a různé atrakce. Počasí se nám vydařilo, nálada byla výborná. **V srpnu** se také uskutečnil výlet „Hledání pokladu“, za kterým jsme se vypravili do břeveneckých lesů. Výletu se zúčastnily převážně děti z mateřské školky, pozvali jsme také paní učitelku Aničku Kubovou, děti se na ni moc těšily. Na konec výletu si na školní zahradě děti opekly špekáčky, bylo to takové naše rozloučení s mateřskou školou, která byla v červnu pro malý počet dětí uzavřena. **V listopadu** jsme na kulturním domě zprovoznili klubovnu, mohou ji navštěvovat děti od první do šesté třídy. Kroužek povedou naše mladší členky a děti si tady budou moci ověřovat svoje znalosti při různých hrách, testech, zapojit svoji fantazii a vynalézavost při výrobě drobností, kterými potěší sebe i své blízké. Věříme, že budou spokojeni.

Během celého roku průběžně navštěvujeme své starší členy – jubilanty, které potěšíme malým dárkem a kytičkou. S kytičkou se také loučíme s těmi, kteří nás opustili.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem našim členkám a členům, kteří pomáhali tyto akce zajišťovat, všem sponzorům, kteří nám na tyto akce přispěli finanční částkou nebo jinou formou pomoci a popřát jim do nového roku pevné zdraví, veselou mysl, spokojenost v práci i v kruhu svých blízkých a aby se nám všem dohromady dařilo rozdávat kolem sebe radost a štěstí.

Za výbor ČČK Břevenec Ludmila Poštulková

Z činnosti místní knihovny Břevenec

V tomto roce má knihovna v Břevenci 31 čtenářů. Knihovna je každé úterý, půjčovat si chodí převážně děti školního věku a mladší generace. Nabídka knih je opravdu široká. Paní Škodová z Městské knihovny v Litovli, která nám obměňuje soubor knih asi třikrát až čtyřikrát ročně, pro nás vybírá knížky všeho žánru, pro děti od pohádek, různých příběhů až po encyklopedie, které jsou mezi dětmi velice oblíbené, pro dospělé jsou to poslední novinky, odpočinkové čtení, historické romány, kriminální příběhy, různé knížky pro kutily, zahradničení, vaření. Také Obecní úřad nám přispívá jednou za rok souborem knih. Myslím, že si vybere každý, kdo si chce odpočinkové chvíle krátkit s pěknou knížkou. Svým čtenářům bych chtěla na závěr roku poděkovat, za jejich zájem o knihovnu a popřát jim pěkné vánoce - určitě pod stromečkem uvítají pěknou knížku a do nového roku popřát zdraví, štěstí, pohodu a mnoho pěkných chvil s knížkou, která nám dává možnost přenést se do dalekých krajů, prožívat s jejími hrdiny neuvěřitelné příběhy, poznat nepoznané.

Knihovnice místní knihovny Břevenec Ludmila Poštulková

Sbor dobrovolných hasičů Břevenec

děkuje všem svým sponzorům, příznivcům, rodině Krestýnové a Ptáčkové za podporu naší činnosti, těší se na další spolupráci a přeje všem, jakož i občanům Břevence a Šumvaldu šťastné a veselé prožití svátku vánočních a hodně štěstí, zdraví a osobní spokojenosti v novém roce 2008.

Jan Nikl

Redakce Šumvaldských novin přeje všem spoluobčanům příjemné prožití vánočních svátků a šťastné vykročení do Nového roku 2008.

Zároveň děkuje věrným čtenářům za podporu, články a fotografie, kterými přispívali do Šumvaldských novin.

Ze střeleckého sportu

Tomáš Bartoněk na soutěžích

V měsíci listopadu se zúčastnil Tomáš tři kol **německé Bundesligy ze vzduchové pušky**.

- **Ve Schnieffurtu** dvakrát nastřílel 393 body a obě utkání ve dvojicích vyhrál.
- **V Dachau** nastřílel 396 bodů a byl první, v druhém utkání dosáhl 390 bodů a také zvítězil.
- **Ve Weyarmu** dosáhl dvakrát 395 bodů v utkání proti Rumunovi jen o jeden bod prohrál.

Miloslav Makas

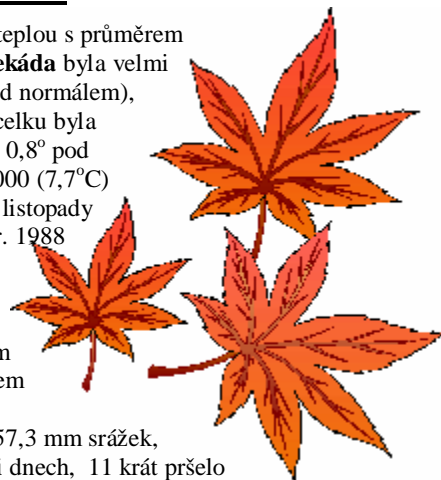
Počasí v listopadu 2007

Letošní listopad měl sice **1. dekádu** velmi teplou s průměrem 5,4°C (o 1,8°C nad normálem), ale hned **2. dekáda** byla velmi chladná s průměrem jen 0,7°C (skoro o 3°C pod normálem), **3. dekáda** byla mírnější s průměrem 2,3°C. Vcelku byla **průměrná teplota** listopadu 2,8°C, což bylo o 0,8° pod normálem. Nejteplejší listopady byly v roce 2000 (7,7°C) a v letech 1963 a 2006 (6,8°C). Nejchladnější listopady jsem během svého pozorování zaznamenal v r. 1988 (-0,2°C) a 1965 (1,1°C). **Maximum** teploty 11,5°C bylo naměřeno 2. listopadu, na **minimum** -6°C poklesla teplota 17. listopadu.

Nejteplejším dnem byl 3. listopad s průměrem 9,9°C a **nejchladnějším** 28. listopad s průměrem -1,5°C. Listopad měl 12 dnů s mrazem.

Srážek bylo v listopadu dostatek – spadlo 57,3 mm srážek, což je 135,5% normálu. Srážky spadly v 16-ti dnech, 11 krát přelo a 9 krát sněžilo. Největší denní srážky 14,8 mm spadly 11. listopadu. Listopad měl 1 den jasný, 16 oblačných a 13 zamračených, dále 11 dní se sněhovou pokrývkou.

Větry vanuly většinou ze severozápadu (15 krát) a z jižních směrů (11 krát).

Miloslav Makas

Jaké bylo počasí před 75 lety?

1932 - Zima byla sice dlouhá, ale mírná, téměř bez sněhu. Před vánočními svátky několik dní tuhá, suchá zima. Ve svátky nastalo zhoršení, deště s nočními přímrazky způsobily ledovici nebezpečnou pro chůzi i jízdu.

První týden **v lednu 1932** vydatně přelo a hrozilo zátopy a povodněmi. Také v Šumvaldě „Na Drahách“ při silnici k Libině se ocitaly domky v nemilé situaci zavodnění. **10. února** byla největší zima (-19°C). Teprve **v březnu** přišel sníh, který se střídal s deštěm a posunul počátek jarních prací až do poloviny dubna. **13. dubna** začaly polní práce.

1. dubna byla první bouře nedaleko na horách. **23. dubna** se naposledy ve třídách topilo. V druhé **polovině března** začala mezi dětmi spalničková epidemie – přišla na své cestě ze severní Moravy a navštívila tři čtvrtiny žactva. Proto byla docházka v nižších třídách až skoro do poloviny května velmi nepravidelná.

Květen byl horký a suchý, červen mokrá a chladná. Na **počátku července** byla velká sucha a vedra, **7. července**

bylo na slunci 40°R. **Od 8. července** bylo bouřlivé a oblačno až do konce měsíce s málo vydatnými dešti. **19. července** začaly žně s pěknou úrodou, ale málo peněz za ni. **Srpen a září** měly velmi pěkné, suché a teplé počasí – marné bylo volání po dešti. Málo vlaštovek - mnoho much! Bylo mnoho ovoce všeho druhu, jen hrušek bylo málo, jablka byla ze dvou třetin červivá. Pěkné počasí z prázdninových měsíců trvalo i celý měsíc září, až na velkou vichřici **17. září** a bouřku **18. září**. **Ríjen** byl proměnlivý. **6. října** byl první mráz, **18. a 19. října** velká vichřice. **2. listopadu** se objevil na horách za Břevencem sníh, **23. listopadu** padal v Šumvaldě první sníh s deštěm.

V první polovině prosince pěkně mrzlo bez sněhu. **Od 14. prosince** až do **10. ledna 1933** trvaly každodenní mlhy, které přimrzaly, působily ledovici a jinovatku, která způsobila velké škody na stromech, hlavně v lesích, na telefonním vedení aj. Zvláště utrpěla mnoho škod Českomoravská vrchovina.

Ze školní kroniky vypsal Miloslav Makas

Pověsti z Veleboře

Pověst o Okenici

Tam, kde je nyní les Humenec, vyvěrá ze země pramen nazvaný Okenice. Teče úžlabinou porostlou ostružinami a olšemi. Za Veleboří se stéká do potoka. O tomto prameni lid vypravuje:

Dříve nebývala Veleboř v údolí jako nyní, ale stávala na kopci, zvaném Humenec. Tato dědina měla asi jen 7 čísel a stála tam malá hospůdka. Pod oknem této hospody vyvěral ze země pramen, ze kterého si lidé nabírali vodu. V této hospodě byl hostinský, který byl velikým lakomcem. Rád míchal vodu do piva a připisoval dvojitou křídou. Jednou o půlnoci se mu zjevil ďábel a hrozil mu, že ho krutě potrestá, nenechá-li toho lichvaření.

Hostinský nedbal této výhrůžky a byl lakomcem dále. Jednoho dne se za velké bouřky při hromu a blesku hospoda propadla do země, která se před ní otevřela a zase zavřela. Jen tam zůstala hluboká studně, která se nánosem bahna postupně zaplňovala a zůstal po ní jen ten pramen. Poněvadž byl zrovna pod okny hospody, lid jej nazval Okenicí.

Kobzová J.

Švédové ve Veleboři

Když táhli Švédové přes severní Moravu, plenili a pálili, kde co bylo. Když lidé z Veleboře uslyšeli, že táhnou Švédové, vykopali někteří v lese jámy, tam si všechno ukryli a schovali, na to nakáceli stromy. Když Švédové přišli až k Veleboři, uviděli prázdnou vesnici. Přišli až k myslivně, kde byli lidé zakopáni pod zemí, aby se jim nic nestalo. Švédové začali zabíjet lidi, starce i děti. Vesničané svedli se Švédy boj, i když jich byla hrstka. Padli všichni, až na ty, kteří zůstali ukryti. Ještě dlouho bylo vidět dolů, ve kterých byli lidé ukryti před Švédy.

Potěšil Karel

CO SEM MIVAL K JIDLŮ ?

Část III.

Voběd

Jistě něsô sám, co si vzpomíná na kadlátkovy, jabkovy, tvarohovy, krédlichovy, makovy, rybizovy, marmeládovy a různý jiny bôchtě. Zvlášť sem se těšel na bôchtě, kery nekdě máma přenesla z práce – bělě vělěky jak tihle. Jedlě se jako hlavní jidlo po zasmažené polivce. Děž se těsto dalo do kameninové formě, ôpekla se babuvka. Polivka bévala většínô bramborová nebo ze zelenině, kerá právě rustla v zahrádce. Neměl sem rád kminový, chlebový a kropicový, to mi spíš chôtнала króповá. Jednô za tédeň se vařela voslžôpa (česnečka) se zemskéma jabkama, kóskama chleba a rozšlehanym vajičkem. Na nedělô smě mělě hovězi polivkô s doma dělánéma lóčkema (nudlema). Abě běla vědatnější, tak se ô řezníka kópilě k masô špikovy kosti. Po ôvařeni smě z jejich dôtin dolovalě rosolovitě žlôté špik (morek). Vosolené, s chlebem, se pak stal chôtным předkrmem. Maso věvařeny v polivce se v žádnym přepadě nevěhazovalo, ale ôpeklo a podávalo jako hlavní jidlo se zelím a knedlô nebo bramboramama. Spominám si, že jednô v nedělô běla máma nemocná a táta, keryho sem před tim nikdá neviděl ô blôtne, se chtěl předvist, jak ômi vařet. Ôdělal nám tvrды knědle (vlastně nokě) s cebôlkô. Vělepšel to zbetkem zeli z minôliho dně, kerymo říkal škrabánkě. Jest se to dalo (mělě smě hlad), ale časťěš běch to nechtěl. Po polivce takě nekdě bévala prosná kaše zapíkaná

s kadlátkama nebo jinym ovocem. Jednô smě dostalě k vobědô rizoto – krópě s kóskama masa. Máma ale ôdělala dvě chěbě: moc šetřela s masem a pět děti to dostalo na stul v jedné misě. Každě z nas věbiral ze začátkô maso, až zbělě jenom krópě. Pak smě dostalě věnadany, že se vofrňosime nad vobědem. Po drôhy ôž bělo krupeto v talířkách. Hodně smě spotřebovalě kěsanyho zeli. Dělal se doma každé rok a jedle smě ho přímo sěrovy, v polivce nebo v kěselé máčce. Někde sem napoznal, êsle je to ještě polivka nebo jôž máčka. Máčkě bělě ô nas často a to koprový, kadlátkový, hrôškový, kerlubový, zelový, rajský a věôževala se ê jiná zelenina a ovoce. Sladké máčce z hrôšek a vodnice (sladká kôlatá řepa), se říkalo krajda, podobně jak rozvařeném kadlátkám. Kvûlě její mdlé chôtí sem jô neměl rád. Ještě horši spominkě mám na tak zvané bramborové guláš. Ten vařela maminka děcky v pondělě, kdež prala.

Prani pro sedm lědi bez pračkě trvalo dost' dlôho a tak smě moselě jest to, co bělo brzo hotovy. „Guláš“ žádný maso neviděl, bělě to jenom zemsky jabka v červené máčce z mleté paprikě a škrobô. Muhlo se to jest, dokôď to bělo teply. Po věchládnôti se z toho stal paprikové zulc, v kerym stála žěčka jak anténa. Málem běch zapomněl ještě na pochótkô – svičkovô máčkô, ale tó sem měl jenom tak dvakrát do roka.

František Bartoněk starší

SK Šumvald – fotbalový podzim předčasně ukončen

Muži „A“

Brzký příchod zimy předčasně ukončil fotbalový podzim. Neodehrála se plánovaná dvě kola i když se jednalo o předehrávku jara. Odložen také zůstal zápas v České Vsi – termín je stanoven na 15. 3. 2008. To znamená, že tabulka je lehce zkrácená a můžeme si ještě polepšit. Konečná bilance je velmi dobrá - **5. místo, 5 výher, 4 remízy a 3 prohry**. Za zmínku stojí také nejmenší počet obdržovaných branek.

Krásnou tečkou za dobrým podzimem byla výhra v Troubelicích (1. místo). Všechny překvapil hned v úvodu dělovkou ze 40 metrů J. Polýnek. Další šance v 1. poločase neproměnil především T. Čelůstka. Domáci nás sevřeli ve druhé půli – vedení jsme však ubránili.

4. 11. Troubelice - Šumvald 0 : 1 (J. Polýnek)

Statistika SK Šumvald – muži A

Příjmení	Jméno	Min.	Záp.	ŽK	ČK	Br.
Mencl	Pavel	1080	12	5	0	4
Fiala	Lukáš	1080	12	5	0	5
Prášil	Jiří	1080	12	2	0	
Hornák	Michal	1061	12	2	0	
Polýnek	Jiří	1050	12	3	0	5
Brijar	Petr	953	11	0	0	2
Červený	Štěpán	928	11	2	0	
Jenáček	Oldřich	808	10	3	0	
Valíček	František	737	11	3	0	2
Valenta	Jaroslav	720	12	0	0	
Čelůstka	Tomáš	699	8	7	0	1

Příjmení	Jméno	Min.	Záp.	ŽK	ČK	Br.
Los	Jaroslav	540	7	0	0	
Studený	Zdeněk	360	10	1	0	
Balcárek	Lubomír	231	10	0	0	
Nerušíl	Milan	208	8	0	0	
Novotný	Michal	143	4	0	0	
Janoušek	Petr	88	12	0	0	
Heinz	Martin	63	4	0	0	
Galas	Radovan	30	1	1	0	
Kačala	Pavel	21	2	0	0	
Seidl	Pavel	0	1	0	0	

Muži „B“: Bilance běčka není příliš radostná a je potřeba využít zimní přestávku ke stmelení kolektivu a důkladné přípravě na jarní zápasy. *Statistika* - 3 výhry, 1 remíza, 9 proher a celkové 13. místo bude na konci soutěže zajisté vylepšena.

4. 11. Střelice - Šumvald 4 : 0

Dorost

Dorostenci předvedli drtivý zá-
věr. Z pěti posledních zápasů 4 vy-
hráli a jsou na výborném **5. místě**.
Získali 6 výher, 0 remíz a 4 prohry.
To vše je příslibem a dobrým vy-
kročením do jarních odvet.

4. 11.

Dl. Loučka - Šumvald 1 : 5

11. 11.

Šumvald - Mladějovice 3 : 2

Mladší žáci

Náš nejúspěšnější tým skončil na
vynikajícím **2. místě**. Jediná prohra
podzimu byla kontumační (8 ví-
tězství, 2 remízy, 1 prohra). Dispo-
novali jsme také nejlepší obranou.
Nejlepším střelcem je M.Cigánek –
11 branek.

(D. Hejný 2, Galas 2, D. Krestýn)

Drahanovice - Šumvald 1 : 7

(V. Krestýn, D. Hejný, L. Hartl)

Benjamínci

Benjamínci skončili soutěž již v říj-
nu. V minulém čísle však chyběly
výsledky turnaje v Horce n. M. (7.
10.)

Výsledky: Šu – Horka 0 : 1, Šu –
Troubelice 0 : 6, Šu – Uničov 0 : 4

Pořadí: 1. Uničov, 2. Horka, 3.
Troubelice, **4. Šumvald**

(M.Cigánek 3, P.Vepřík 2, M.Skalník, J. Tužička)

Celkové pořadí podzimu:

1. Troubelice 20 b., 2. Uničov 20 b.,
3. Horka n. M. 13b., **4. Šumvald 7b.**

Zapsal: Ladislav Vyhnálek

Muži A- I.A. třída skupina A			
1.	Troubelice	38 : 14	26
2.	Medlov	24 : 17	24
3.	Loštice	27 : 20	23
4.	Zlaté Hory	29 : 18	21
5.	Šumvald	19 : 13	19
6.	Vidnava	28 : 27	19
7.	Oskava	16 : 18	17
8.	Haňovice	18 : 22	17
9.	Štítý	21 : 24	16
10.	Štěpánov	15 : 28	16
11.	Loučná n. D.	28 : 33	13
12.	Vikýřovice	17 : 31	13
13.	Jindřichov	25 : 33	12
14.	Česká Ves	20 : 27	10

Muži B – III. třída			
1.	Těšetice	38 : 6	38
2.	Hlubočky B	30 : 21	25
3.	Vilémov	40 : 22	24
4.	Bělkovice B	25 : 21	23
5.	Odrlice	44 : 36	21
6.	Újezd u Uničova	23 : 27	18
7.	Střelice	27 : 24	17
8.	Mladeč	15 : 20	17
9.	Střeň	23 : 26	14
10.	Dlouhá Loučka	20 : 32	14
11.	Náklo	29 : 35	13
12.	Nedvězí A	19 : 26	10
13.	Šumvald B	16 : 28	10
14.	Mor. Huzová	15 : 40	10

dorost – II.třída sk. A			
1.	Horka n. M.	28 : 10	22
2.	Babice	24 : 12	20
3.	Dub n. M.	19 : 10	19
4.	Hněvotín	20 : 13	18
5.	Šumvald	26 : 21	18
6.	Pňovice	22 : 16	17
7.	Přáslavice	18 : 21	15
8.	Příkazy	19 : 22	12
9.	Dl. Loučka	17 : 34	8
10.	V. Újezd	14 : 23	6
11.	Mladějovice	11 : 36	1

Mladší žáci – II.třída			
1.	Slatinice	54 : 10	28
2.	Šumvald	44 : 8	26
3.	Tršice	58 : 24	24
4.	Paseka	31 : 18	22
5.	V. Týnec	40 : 12	19
6.	Nedvězí	15 : 34	18
7.	Drahanovice	24 : 29	16
8.	Drahlov	39 : 31	13
9.	Doloplazy	17 : 29	11
10.	Přáslavice	26 : 39	10
11.	Dub n. M.	8 : 50	6
12.	Hněvotín	5 : 77	0

.. Vedení SK Šumvald přeje všem občanům Šumvaldu a Břevence, všem příznivcům, spolupracovníkům, sponzorům,
.. hráčům a jejich trenérům, cvičencům a cvičitelům vše nejlepší do roku 2008. Děkujeme Vám za přízeň, podporu a práci
.. kterou jste pro fungování sportovního klubu v roce 2007 odvedli. Velmi si této pomoci a přízně vážíme.

Paměti Josefa Šenka - narozeného 22. 5. 1921

Musím se zmínit o svátku prvního máje. Církevně se u
nás nijak neslavil, fabriky a dělníci nepracovali, na poli se
pracovalo normálně, ale například ve Zlíně Baťa na to držel.
Nepracovalo se, byl manifestační průvod, hudba, Baťa měl
budovatelský proslov, zábavné podniky, pohoštění a stravu
zadarmo. Též Němci v Uničově, v Libině, v Oskavách na

první Máj drželi. Byly průvody, hudba, na náměstí řečníci,
byly tam i bitky, neboť tam byly 2 strany, nacionalsocialisté
a sociál. demokrati, zkrátka Henleinovci a umírnění, k tomu
se mělo při odsunu Němců po válce přihlížet, a ne všechny
Němce „házet do jednoho pytle“.

Pátého a šestého července byly státní svátky. 5. července svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje byl i církevní svátek, na Husa 6. července katolická církev neslavila, československá církev ano, sloužili mše, pořádaly se vatry: povozem se po dědině sbíraly staré nepotřebné koše, košťata a jiné dřevěné nepotřebné nářadí. Z toho byla narovnána hranice buď na Panském kopci, nebo na obecní skále na Truskách. Od školy byl uspořádán lampionový průvod, po proslovu byla hranice zapálena za zpěvu husitské písně: Hranice vzplála, tam na břehu Rýna, na ní umírá zdámy vlasti syn, a vy se ptáte, kdo v těch plamenech, toť Mistr Jan Hus, nejslavnější Čech.

Celý květen se konaly v horní kapli každý večer májové pobožnosti. Prvního května za účasti kněží, ostatní dny vedla pobožnosti některá schopná žena, dlouhá léta to byla Talandova Hermína, starší paní, výměnice z čísla 63. Pobožnosti se zúčastňovala děvčata, samozřejmě i chlapi před kaplí, čekali na děvčata. Horní kaple je zasvěcená svatě Anně, proto 26. července na Annu byly na Horním jako hody.

Církev slavila i státní svátek 28. října, den vzniku první Československé republiky.

6. prosince byl svátek svatého Mikuláše, kterému je zasvěcen náš kostel; My děti jsme se na Mikuláše moc netěšili, neboť jsme byli po celý rok Mikulášem strašeni, opravdu se čerti často chovali neurvale. Ale maminky v Šumvaldě na Mikuláše držely, dárky za okno byly lepší než na Vánoce. Na Štědrý den 24. prosince se držel přísný půst, nic od masa, v poledne zelová polévka, brambory a vařená vejce, na Štědrovečerní večeři za našeho mládí nepamatují vůbec kapry nebo nějaké ryby, večeřela se bílá káva s vánočkou nebo koláčem, také čaj s rumem, my děti se šťávou nebo citronem, domácí cukroví. Stromek se strožil báněmi, kolekce nebyly, věšely se papírové ozdoby, ořechy zabalené ve zlatém staniolu, i pečené cukroví, perníčky. U nás byl stromek až do stropu, místo ozdobné špice jsme měli zvonkohru. Na otáčivém kruhu bylo zavěšeno 10 plechových andělků, pod nimi v kruhu malé svíčky, teplem se kruh s andělky roztočil až měli svou rychlost naráželi andělci na zvonečky různých tónů. Rodičům to dalo někdy hodně práce, aby to bylo ve správné svislé poloze, jinak se to neroztočilo. Dárky pod stromkem byly skromnější, nějaké oblečení, co mě jednou zvlášť potěšilo byly nové brusle, říkalo se jim kruhy, musely se přišroubovat na podešev a na podpatek, někdy se podešev nebo podpatek utrhly, bylo zle. Jednou jsem dostal pod stromkem housle, nebyly nové, byly po tátovi, potom jsem se chodil učit hrát ke Šrubařovi, byl to varhaník a kapelník Šumvaldské dechovky. Rodiče před večeří rozkrájeli pecen chleba na krajíce, posolili a šli do chléva dát po krajíci všem kravám i mladému dobytku a koňům. Též pes a kočky dostali dobrou večeři. Následoval svátek Narození Páně „Boží hod vánoční“ 25. prosince a 26. prosince svátek sv. Štěpána, o tom bylo pojednáno vpředu, tím církevní rok končil.

Významnou úlohu v kulturním a veřejném dění v obci sehrál „SOKOL“. Byly v něm zapojeny všechny významné osobnosti obce, všichni učitelé i učitelky i s řídícím. Učitelé se věnovali hlavně cvičení žactva a dorostu. Pamatuji, že nás nejmenší cvičil učitel Maitner Max, později učitel Jan Vrba. Kromě cvičení na zíněnkách a na nářadí, jsme nacvičovali společné skladby prostných na veřejná vystoupení. Učitel Vrba s námi žáky každý rok nacvičil nějaké atraktivní vystoupení, které jsme uvedli při veřejných cvičeních na stadioně. Třeba jsme vedli válku dvě vojska proti sobě, měli jsme děla, pušky, meče, všechno dřevěné, ale na puškách jsme měli špuntovky a střílelo se, byli i ranění, sanitáři je odnášeli na nosítkách. Jiný rok zase jsme hráli, že přijel

cirkus, jindy jsme byli za mlynáře, za kuchaře, kominíky, přitom byl děj, mluvilo se i zpívalo jako v divadle. Učitel Vrba byl výborný organizátor. Při škole vedl žákovský pěvecký kroužek, divadelní kroužek. Vedl také mužský pěvecký sbor vynikající úrovně, dále ochotnický divadelní kroužek, režíroval divadelní hry, velké úspěchy měly operety v jeho režii, se kterými zajížděli i do okolních vesnic. V Šumvaldě bylo mnoho dobrých zpěváků i zpěvaček, herců. Hudbu při operetách vedl řídící učitel Josef Doležel a Leopold Šrubař, varhaník a kapelník dechové hudby. Leopold Šrubař byl absolvent hudební konservatoře, ovládal všechny hudební nástroje, klavír, varhany, housle, všechny dechové nástroje. Jako mladý přišel do Šumvaldu co by varhaník, oženil se zde a už zde zůstal, vyučoval hře na housle, na klavír, založil zde dechovou hudbu z mladých chlapců, kapela hrála na stadioně i při cvičení prostných všech složek, při všech slavnostech, pohřbech, při tanečních zábavách a plesích. Jako varhaník vedl kostelní pěvecký sbor, dokázal z obyčejného kupletu rozepsat noty pro jednotlivé hlasy, pro jednotlivé nástroje. Ještě dnes se zpívá v kostelním sboru z not, které on rozepisoval. Když tvořil dechovou kapelu, žádný z těch mladých neznal ani noty, musel je naučit, velice mu v tom pomáhal pan Emanuel Hubáček, mistr stolář, zkoušelo se a učilo v jeho stolářské dílně. On též byl nadaný hudebník, chodili se k němu učit kluci na housle, sám ovládal i dechové nástroje, jeho oba synové hráli v kapele. Několik jejich začátečnicků se dostalo na vojně k hudební kapele a vrátili se jako kvalitní hráči, muzikanti. Taková dobrovolná záslužná práce pro kulturu vesnice pana Šrubaře a pana Hubáčka nikdy nebyla doceněna.

V červenci Sokol pořádal veřejné cvičení na stadioně. Přijely cvičit okolní sokolské jednoty. Napřed cvičili žáci, žačky, potom dorost, ženy, muži. Nakonec muži cvičili na nářadí, Šumvaldští cvičili na kruzích, to bylo nejatraktivnější. Žádná Jednota v okolí to necvičila. Konstrukci na kruhy zhotovil kovář Ferdinand Potěšil, také člen Sokola. Ve cvičení na kruzích měl Šumvald vynikající borce, náčelník Jan Straka zvaný „Jenekla“, nezapomenutelný byl při zakončení sestavy v hupu efektním saltem, další výborní členové družstva byli Kaller Adolf, Kaller František, Martínek Bohumil, Dubový Jan, Brachtl Jan, Nikl Jan, Wiedermann František, Nevěril Ladislav. Nakonec se pořádal turnaj ve volejbalu, v tom Sokol Šumvald též vynikal. Přijela družstva Střelice, Litovle, Troubelic. Turnaj se těšil velkému zájmu občanů.

Každou neděli se jelo na veřejné cvičení na oplátku do okolních sokolských jednot. Pamatuji, že jsme byli cvičit v Troubelicích, Střelicích, Litovli, Klopíně, Lošticích. Jezdilo se na žebříňácích zastřešenými lipovými nebo hrabkovými větvemi. Vozy měly železné obruče, silnice byly šterkované, často děravé, takže jízda byla krajně nepohodlná, ale byli jsme mladí, nevadilo nám to, cestou se zpívalo. Na spodnici se vezly rozdělané dílce konstrukce kruhů, muži všude cvičili na kruzích. Žádná sokolská jednota v nichž jsme cvičili, neměla tak pěkné místo na cvičení, jako byl náš stadion, ten všichni obdivovali. Vyvrcholením sokolské činnosti byly všesokolské slety každé 4 roky v Praze na Strahově. Poslední za první republiky byl v roce 1938, který vyzněl manifestačně na obranu republiky, jež byla ohrožována Německem zvenčí a Sudetskými Němci zfanatizovanými Henleinem uvnitř. Ještě hned ten rok v říjnu Němci zabrali Sudety včetně Šumvaldu.

Činnost Sokola se obnovila až po válce v roce 1945. Podařilo se nám Sokol sloučit s Dělnickou tělocvičnou jednotou, opravit značně zdevastovaný stadion během války,

rozšířil se prostor stadionu zbouráním ledovny při bývalé mlékárně. Nepodařilo se nám už prosadit výstavbu sokolské tělocvičny ze zrušené mlékárny, změna režimu tomu zabránila, zřídila se tam mateřská školka. Sokol fungoval dokud jsme my starší ještě cvičili, postupně ovšem zájem mladých se soustřeďoval více na fotbal. Minulý režim také nejvil zájem ani nepodporoval sokolskou činnost. Udržela se činnost ženských složek za obětavé vedoucí paní učitelky Solovské, pod hlavičkou Sokola též existoval fotbalový klub, za příznivých podmínek v zimním období i hokejové mužstvo. Tito sportovci za vydatného přispění Místního národního výboru se starali o údržbu stadionu, aby byl důstojným objektem na pořádání společenských i kulturních akcí. Je škoda, že po roce 1989 vinou politické nevráživosti a přílišné revoluční euforie se tělesná výchova roztržila na Sokol a Sportovní klub. Sokol nemá mladým co nabídnout, cvičení prostných a na náradí bez sportu je nepřiláká. Fotbalistům však též schází gymnastika, vyspělé kluby cvičí i v tělocvičnách, nejen na hřištích. Tělocvična Sokola za první republiky byla v sále u Blaháků, byla dobře vybavena náradím, zvláště na kolovadlech jsme se často vyřádili. Dvakrát v týdnu večer cvičily ženy a dorostenky a dvakrát muži a dorostenci. Po cvičení se chodilo společně muži i dorostenci v trojstupech kolem sálu a zpívaly se sokolské pochodové písničky. Cvičilo mnoho mužů i dorostenců, tělocvična byla vždy přeplněná. Konkurentem Sokola byly „Dělnická tělocvičná Jednota“, cvičili v hospodě u Ošřádalů - dnes na tom místě je novostavba bytovky učitelů a bratří Směkalových. Byl tam nižší strop, takže tam nebylo možné cvičit veletoče na hrazdě. Pořádali tam i své plesy a taneční zábavy. Ve třicátých letech si pořídili i venkovní cvičiště, dnes je tam velkosklad rybích výrobků, ale původně to vystavěla „Jednota – spotřební družstvo“ na sběrnou ovoce. Důležitou úlohu v obci představoval „Sbor dobrovolných hasičů“. V Šumvaldě měli 2 ruční stříkačky, na „Horním“ byla v hasičárně u čísla 59 (Brachtlova hospoda a řeznictví) na „Dolním“ v hasičárně u statku. Asi ve třicátém roce byla zakoupena motorová stříkačka, k požáru ovšem se musela dopravit párem koní. Pamatuji, že poprvé byla použita na čísle 82 u Šenků při požáru kůlny a chlívů, strojníkem byl učitel Maitner Max. Poslední použití ručních stříkaček pamatuji při požáru u Hniličků, shořela obytná budova i chlívky. Na pumpování bylo potřebí 8 mužů, na každé straně 4. Dlouholetým velitelem hasičů byla Kaller Josef č. 50, jeho 5 synů bylo hasiči, všichni též cvičili v Sokole. Za první republiky existovala též „Selská jízda“, sestávala z mladých selských synků, mladých hospodářů i mladých čeledínů. Pamatuji dvakrát pořádání „Jezdeckého dne“ na „Dolních lukách“, účastnilo se mnoho cizích jezdců, bylo několik dostihů i soutěž v parkurovém skákání přes překážky. Hrál tam dechová kapela, stánky s jídlem i pitím, to bylo v pěkném stinném prostředí v „Šenkové zahradě“. Dokud nebyl vybudován sokolský stadion, veškeré slavnosti se pořádaly tam, na „Dolních lukách“, v „Šenkové zahradě“.

Starostou obce byl až do roku 1928 Gustav Brachtl, rychtář z č. 5. Obecní kancelář byla u něho na Rychtě, kde měl jenom jednoho stálého úředníka, v dědině jsme ho znali pod přízviskem „Júlin“, plným jménem Julius Hubáček, starý mládenec, starší pán, velice schopný, sám zvládal celou agendu, administraci i účetnictví obce. Kromě něho byl ještě obecní sluha Ott Vít, který zároveň zastával funkci obecního policajta. Měl za úkol též „bubnovat“, obecní zprávy, vyhlášky a nařízení, úsek po úseku, přes celou dědinu, bubnem svolával občany a přečetl zprávy. Byl to úctyhodný výkon, když uvážíme, že dědina je 4 km dlouhá. Byl znám

v dědině pod přízviskem „Vít“, svou vysokou postavou, zvučným, když bylo potřeba až hromovým hlasem a vojenskou uniformou budil velký respekt zvláště u kočovných cikánů a potulných osob. Za první republiky byla důsledná evidence občanů, každý musel mít „domovské právo“ v nějaké obci, i cikáni měli domovské obce. Kočovní cikáni, když přijeli po páté hodině odpoledne, nesměli do dědiny, museli se utábořit za dědinou, na to dohlížel a zajišťoval svou autoritou „Vít“. Tehdy chodilo mnoho „podomních obchodníků“ „Bračků“, obecně jsme jim říkali „sklinkaři, chodili dráteníci, sklenáři, klempíři, ti všichni, když chtěli v dědině přenocovat, museli se hlásit u starosty. Když v roce 1928 byl starostou můj otec (byl starostou do roku 1938), hlásili se u nás a většinou zůstali i na noc. Byli to vesměs slušní lidé, měli procestovanou celou Evropu, zkušenosti. Otec s nimi často večer debatoval, my jsme rádi poslouchali. Neměli lehký život, chodili pěšky a nosili své „obchůdky“, někteří proutěné podlouhlé koše na hlavě, to byli většinou Slováci, dráteníci, sklenáři, klempíři, též Slováci, nosili své řemeslo na zádech a před sebou. „Bračci“ byli většinou z Bosny a Černé Hory, nosili svůj kráček zavěšený na krku před sebou. Kromě evidence občanů, vedly se na obci stavy domácího zvířectva, každým rokem byl soupis dobytka, hlavně počet krav, jalovic a prasnic. Obec chovala plemenné býky a kance, na to platili zemědělci podle počtu krav, jalovic a prasnic určitou dávku. Obec měla pronajaté pozemky, což byl též příjem obce. Ovocné stromy v majetku obce, jež užívali občané, byly také zpoplatněny. Z karlátky 5 Kč a z jabloně i hrušky 10 Kč ročně. Když sedlák prodával býka nebo jalovici řezníkovi, musel jít na obec pro pas za poplatek 5 Kč. Každá domácí zabijačka se musela na obci ohlásit, též za poplatek. Celou tuto rozsáhlou administrativu a účetnictví museli zvládnout a byli odpovědní starosta s tajemníkem. Starosta nejméně jednou týdně zajížděl na okres vyřizovat obecní záležitosti. Okres byl ve Šternberku všele s hejtmanem, navíc v Uničově byli ještě soudní okres, byl tam okresní soud, státní notářství, soudci, advokáti, berní úřad (finanční) a také vězení. Z toho důvodu naši koupili kolo, otec od roku 1928 jako starosta jezdil na něm vyřizovat obecní záležitosti občas i do Šternberka vlakem na hejtmanství v záležitostech, které nebylo možné vyřešit v Uničově. Dlouho to bylo jediné kolo v naší rodině, všichni jsme se na něm naučili jezdit. Až jsem nastoupil do měšťanky v Uničově, koupili mi další kolo. Někteří spolužáci chodili do měšťanky pěšky, střídali jsme se a vozili je „na štangli“, nebo jsme jim aspoň aktovku s učebním svezli. Do Uničova jezdil autobus, soukromník Kučírek, ovšem jedna cesta stála 5 Kč, žáci 4 Kč, na tehdejší dobu hodně drahé, šetřilo se. Zamýšlím se nad tím, kolik změn už pamatuji ve státní správě, kolikrát se měnily okresy, kraje, aby se po šedesátiletém experimentování vrátili na systém státní správy jak byla za první republiky. Kolik peněz tyto několikeré změny stály, to se nikdo nedoví. Zamýšlím se také jak ohromný vývoj prodělala doprava. Jako chlapec pamatuji, že se chodilo jenom pěšky. Dělníci, zedníci chodili denně do práce do Uničova, do Libiny, Oskavy, ale i dál, v neděli do kostela Němci z Břevence, ze Sukolomi pěšky. Na zkrácení cesty existovaly chodníky přes pole, například od Boží muky u lihovaru vedl chodník směrem ke kostelu, z Libinské silnice od Boží muky do Hradce, od „Dražkové cesty“ do Plinkoutu a Loučky. Tyto chodníky se nesměly zorat. První auto v dědině bylo u Mottlů, číslo 136, bylo to menší nákladní auto Ford na pohon – petrolej, nemělo pneumatiky, ale plněná gumová kola, při jízdě byl velký rámus, bylo ho už z dálky slyšet, my jako děti jsme honem

utíkali na silnici, abychom viděli auto. Šoférem byl Antonín Havlíček rozvázal lihoviny, u Mottlů byla výroba rumu a různých kořalek.

Ve statku měli pluh s motorem, bez střechy, pluh měl radlice pevně spojené s motorem, byl jenom na orbu. Jezdil s ním pan Ott Rudolf, můžeme říct, že to byl první traktorista v Šumvaldě. Děda měl pole na Panském, pan Ott mě vždy svezl na pluhu.

Mám seznam majitelů gruntů od roku 1620, to je před třicetiletou válkou až do dnešní doby. V třicetileté válce Švédské vojsko vyvraždilo téměř všechny obyvatele Šumvaldu, že zůstalo jen několik rodin. Ve starých kronikách je napsáno, že byla neděle, většina občanů byla v kostele, vojáci vyháněli lidi z kostela a všechny povraždili, krev tekla potůčkem od kostela k potoku, vesnice byla vydrancovaná a vypálená. Z dědin vymizelo mnoho příjmení majitelů usedlostí jako: Mikšů, Bláhů, Klestil, Serda, Václavků, Polczyků, Rezníček, Hubený, Poltů, Nosyl, Kopřivů, Pleva, Vkládal, Štěpánů, Melhuba, Pitků, Bulička, Andrésů, Drápal, Kovářů, Chlupatý, Petřů, Blecha, Vavřín, Tomků, Czervan, Chytka, Skýva, Komárek, Drábků, Jalovej, Klemprda, Valentů, Přísne, Zlámál, Valachů.

Příjmení majitelů gruntů, které se vyskytují před třicetiletou válkou i po ní jsou: Honig, Ptáček, Kóřil, Hejných

(Hejných), Erazim, Brada, Straků, Schenků, Matal, Smékal, Kyselé.

Moji předci vlastnili grunt č. 42 Dubových, před válkou i po třicetileté válce. Před Švédý utekli i s dobytkem do horské vesničky Mirotínku, tehdy schované za těžko přístupnými lesy, měli tam zemědělskou usedlost, otec mi ji ještě ukazoval, byl to první grunt pod rychtou. Do Šumvaldu na č. 42 se vrátili až po třicetileté válce. Za pobytu v Mirotínku se jim narodili i potomci, byli křtěni v Bergstatu (Horním Městě), proto pro sestavování našeho rodokmenu bylo čerpáno z matriky tamního kostela – vedené v němčině. Někteří dospělí tam zůstali, oženili se i provdaly v okolí, před odsunem Němců se tam vyskytovalo dosti příjmení Schenk, samozřejmě se časem poněmčili. Je zajímavé, že šumvadští sedláci, si často brali Němky za ženy, ale všechny se počeštily, přizpůsobily se. Šumvald zůstal čistě český i když byl ze všech stran sousedem německých dědin. Také Němci si chodili pro nevěsty do Šumvaldu, ty se musely též přizpůsobit, ale jejich děti, první generace, uměly i moravsky, i německy. Matriky se vedly na farách, často byli Šumvaldští faráři Němci, takže některá jména i při zápisech do matriky poněmčili, například ze Zlámala byl najednou Brachtl, ze Strniska Štopl (Shtoppel).

Pokračování v příštích číslech ŠN

SMP Severomoravská
plynárenská

Vážení zákazníci,
vaše požadavky v záležitostech spojených s odběrem zemního plynu
a jeho vyúčtováním vám rádi pomůžeme řešit na

**novém telefonním čísle Zákaznické linky
skupiny RWE 840 11 33 55.**

Volat můžete v pracovní dny od 7 do 17 hod.,
vždy za cenu místního hovoru.
Nové číslo Zákaznické linky nahrazuje dosud používané číslo
840 111 115.

RWE - Váš spolehlivý dodavatel zemního plynu

Pohotovostní linka SMP 1239

(nonstop, pouze v případě poruchy)

www.rwe-smp.cz

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod. č. MK ČR E 12535.

Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.

Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17, www.sumvald.cz / e.mail: redakceSN@seznam.cz